

Кравець Олена Євгенівна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання
Житомирський державний університет ім. Івана Франка, Житомир, Україна
elenakrawets@gmail.com

Свириденко Ірина Миколаївна

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов і новітніх технологій навчання
Житомирський державний університет ім. Івана Франка, Житомир, Україна
ORCID ID 0000-0002-9186-4001
sviridenkoin@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ХОДІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ НА НЕСПЕЦІАЛЬНИХ ФАКУЛЬТЕТАХ

Анотація. У статті запропоновано технологію проектування навчальної інформації в процесі дистанційного вивчення іноземних мов на нефілологічних факультетах. Дана технологія характеризується – орієнтованим навчанням, персоналізацією та диференціацією педагогічної діяльності. Автори аналізують концепцію адаптивного підходу до дистанційного навчання як мотиваційного фактора у вивченні іноземних мов. Проаналізовано результати експериментальної перевірки результативності застосування технології проектування навчальної інформації на заняттях з іноземної мови за професійним спрямуванням, обґрунтовано базовий критерій оцінки результативного інформаційного продукту – інформаційно зорієнтованої компетентності володіння іншомовною професійною лексикою.

Ключові слова: освітня інформація, проектування навчальної інформації, дистанційне навчання.

ВСТУП

Останнє десятиліття характеризується стрімким упровадженням глобальних інформаційних технологій та Інтернету в усі сфери життя сучасного суспільства. Педагог вищого навчального закладу спостерігає появу нових можливостей викладання іноземної мови за межами освітньої аудиторії. Одна з таких форм – дистанційне навчання, що набирає своїх прихильників у всьому світі. Теоретичним, нормативним забезпеченням досвіду є головні положення щодо розвитку освіти вищої школи в Україні, викладені в Законах України «Про вищу освіту» [1, с. 9-52], «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки», Державній національній програмі «Освіта» (Україна XXI століття) [2, с. 4], Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті. У межах такого підходу створюються умови для забезпечення конкурентноспроможності майбутніх фахівців різних галузей на ринку праці, де одним із головних чинників є знання англійської мови.

Постановка проблеми. Для нашої країни окреслена тенденція є новою. Це пов'язано з недостатньо розвинутою матеріальною базою навчального закладу і низьким рівнем обізнаності викладача стосовно використання дистанційного навчання на практиці. На етапі активної модернізації вітчизняної системи освіти наявний рівень особистої та професійної адаптації викладачів іноземної мови вищої школи в інформаційному просторі не відповідає сучасним вимогам суспільства щодо використання дистанційної форми навчання в процесі розв'язання навчально-професійних завдань. Тому актуальним є дослідження теоретичних і практичних аспектів упровадження адаптивної технології проектування навчальної інформації викладачем ВНЗ у процесі професійно-педагогічної діяльності, яка, з одного боку, є важливим шляхом організації навчальної інформації, а з іншого – забезпечує

продуктивну взаємодію викладача та студентів у ході професійної підготовки, виступає важливим засобом становлення професіонала нової формації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розроблення окремих аспектів досліджуваної проблеми знайшло своє відображення в таких напрямках, як: розвиток дистанційного викладання іноземних мов та створення нового мовного дистанційного середовища в зарубіжній (online learning – U. Baumann, R.J. Blake, J. Davis, U. Felix та ін.; distributed learning – F. Byrnes, C. Candilin, C. Doughty, R. Fay та ін.; blended learning – C. Dreyer, B. Homborg, M. Shelley, C. White та ін.) та вітчизняній методиці (Є.І. Пасов, Є.С. Полат, Н.Ю. Гутарьова); технології дистанційного навчання (Г.Р. Біккулова, З.Р. Девтерова, Т.П. Зайченко, Н.В. Майєр, Н.І. Муліна, О.П. Околесов, В.Л. Пашута, А.М. Фофанов, та ін.); загальні питання теорії інформації (А.М. Колмогоров, Ю.І. Шемакін, Р. Хартлі, К. Шеннон та ін.); проблеми інформатизації освіти (С.О. Бешенков, В.С. Ледньов, О.М. Спірін та ін.); розроблення змісту та методів проектування в освітніх системах (В.С. Безрукова, Д.Ш. Матрос, О.Є. Остапчук, Л.І. Романкова, Е.І. Сундукова та ін.).

Аналіз наукових досліджень засвідчує посилену увагу до проблеми вдосконалення професійно-педагогічної діяльності педагога у створенні навчального середовища під час дистанційного вивчення іноземної мови шляхом упровадження різноманітних підходів проектування й адаптування, зокрема, змісту освіти (С. Harris, R. Kern, O.C. Zaip-Bek), теоретичних основ побудови педагогічних технологій у процесі підвищення кваліфікації спеціалістів професійної освіти (М.П. Сибірська), педагогічного моніторингу якості навчання (U. Felix, Н.В. Лободенко), дистанційного викладання іноземних мов фахового спрямування (L. Davcheva, R. Fay).

Різні аспекти інформаційних процесів у системі освіти представлено в роботах, що висвітлюють моделювання навчальної інформації (К.А. Іванова, Ю.А. Сверчкова), її структурування для загальноосвітньої школи (І.Л. Мірошниченко, Н.О. Філатова), конструювання навчальної інформації (О.М. Лещенко) і проектування навчальної інформації як складової цілісної системи освітнього процесу вищої школи (О.Г. Зайцева).

Отже, проблема дистанційного навчання іноземних мов професійного спрямування представлена широким спектром питань, однак у сфері вдосконалення професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи в напрямі проектування й адаптування ним навчального інформаційного простору під час викладання іноземної мови дистанційно на нефілологічних факультетах потребує всебічного комплексного вивчення.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати, розробити та експериментально перевірити технологію проектування навчальної інформації викладачем вищої школи в процесі дистанційного викладання іноземної мови для забезпечення ефективної підготовки майбутніх фахівців різних галузей.

Для розв'язання поставлених завдань були використані такі **методи дослідження**: *теоретичні* (категоріальний аналіз, синтез, порівняння, узагальнення) – для вивчення наукової та педагогічної літератури з теми дослідження, проведення категоріального аналізу базових понять дослідження та окреслення взаємозв'язку між ними; *емпіричні* (анкетування, спостереження, опитування, самооцінка, тестування, методи експертних оцінок) – для визначення стану інформаційної компетентності володіння сучасною іншомовною термінологією викладачами та студентами вищих навчальних закладів відповідно до сучасних вимог суспільства; *педагогічний експеримент* – з метою визначення ефективності впровадження розробленої проектної технології в ході розв'язання викладачем вищої школи навчально-професійних завдань у межах інформаційно-освітнього простору; *методи математичної статистики* – для аналізу

одержаних результатів на основі кількісних показників щодо оцінювання досліджуваного явища.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Одним із ключових понять у ХХІ столітті, що визначає його специфіку й характер, стала інформація. За оцінками фахівців, за останнє століття людство додало до загальної суми знань інформації більше, ніж за всю свою попередню історію. Незважаючи на безупинно зростаюче використання, особливість інформації полягає в тому, що вона постійно нагромаджується й збільшуються в обсязі. Саме це стимулює розвиток та вдосконалення технології експлуатації інформаційних ресурсів загалом та навчальної інформації зокрема. *Навчальна інформація розглядається нами як така, що, з одного боку, регламентується державними документами у сфері освіти (Державним стандартом, навчальними планами, робочими програмами) і регулює діяльність педагогічної системи; з другого – є продуктом творчості самого викладача, який відбирає й композиційно конструює її на основі власних уявлень щодо логіки, засобів, методів і форм навчання.*

Засвоєння навчальної інформації є продуктом творчості як викладача, так і студента. Вона складає фонд професійної компетентності майбутнього фахівця. Навчальна інформація є перетвореною й адаптованою до певного освітнього рівня студентів.

У сучасній педагогічній літературі аналіз розуміння адаптації (з урахуванням комплексних лабораторних досліджень адаптивних систем 2001-2003 рр., у яких взяли участь проф. Т.Г. Браже, доктор педагогічних наук Л.Ю. Монахова, кандидат педагогічних наук Л.Л. Горбунова та ін.) відбувається в колі визначення концептуальних основ моделювання адаптивних систем як соціально-орієнтованих, навчально-розвивальних моделей взаємодії викладача, студентів, джерел інформації, основною якістю яких є адаптивність дорослої людини [3, с.33].

Змістом категорії «адаптивність» є варіативність, персоналізація, гнучкість, дозування навчальної інформації. Реалізація принципу адаптивності досягається шляхом створення нелінійних структур розгалуженого алгоритму змісту навчальної інформації з певної дисципліни з урахуванням психолого-педагогічних і навчальних характеристик студентів, складених з урахуванням їхніх мотиваційних установок та інтересів. Застосування системного підходу дасть змогу викладачу створити стратегію для адаптації інформації до конкретних умов навчання.

Так, Д. Масухара (2004) пропонує різні методи адаптування матеріалу, що представлені в таблицях 1, 2 і 3. Автор визначає кожен групу методів, як «плюс», «мінус» і «нульова» категорії. Категорія «плюс» позначає студентів, для яких у процесі адаптації викладач повинен додати або розширити деталі. Категорія «мінус» визначає видалення або віднімання елементів з навчальною метою. «Нульова» категорія має на увазі модифікацію елементів без додавання або видалення [4].

Таблиця 1

Методи адаптації інформації з навчальною метою – категорія «мінус»

Методи	Приклади
Усунення	Викладач може вилучити деяку інформацію, що не може бути використана в освітніх цілях або не є суттєвою
Зменшення	Викладач може зменшити кількість речень у тексті, або взяти його уривок з навчальною метою.
Скорочення	Викладач може зменшити тексти або завдання за допомогою їх оброблення шляхом усунення складності (лексичної / граматичної).

Таблиця 2

Методи адаптації інформації з навчальною метою – категорія «плюс»

Методи	Приклади
Додавання	Викладач може додати додатковий матеріал і завдання.
Розширення	Викладач може додати різні деталі до тексту або розшири текст і завдання до нього.

Таблиця 3

Методи адаптації інформації з навчальною метою – категорія «нуль»

Методи	Приклади
Модифікація	Викладач може зробити зміни в інструкції виконання певних завдань.
Зміна черги виконання	Викладач може змінити чергу послідовності виконання певних завдань.
Конверсія	Викладач може змінити жанр тексту (науковий на науково-публіцистичний).

Інтенсифікація інформаційних потоків як один із головних чинників уходження глобалізованого світу в еру інформаційного суспільства актуалізує проблему організації освітнього інформаційного простору загалом та в системі професійної підготовки зокрема. На нашу думку, ця проблема може бути вирішена за допомогою проектування як навчальної інформації, так і професійно-педагогічної діяльності викладача. Проектування є технічним терміном, який зараз широко використовується в педагогічній сфері.

Аналіз теоретичних праць сучасних досліджень (В.В. Краєвського, Н.В. Кузьміної, В.М. Монахова, О.Є. Ломакіної та ін.) та результати здійсненого нами категоріального аналізу дають змогу розглядати «проектування навчальної інформації» як багаторівневу складову професійно-педагогічної діяльності, що передбачає вибір оптимального шляху роботи з навчальною інформацією, який забезпечує формування інформаційної компетентності майбутнього фахівця (студента) через активне включення в навчальний освітній процес матеріальних та нематеріальних засобів інформаційної взаємодії. Розв'язання поставленого завдання можливе через використання технології проектування навчальної інформації викладачем вищого навчального закладу у процесі професійно-педагогічної підготовки.

З появою та широким використанням глобальних мереж з усім набором інформаційних та комунікаційних засобів представники лінгводидактичної науки вперше отримали можливість коректно поставити питання щодо навчання студентів іноземних мов на відстані (Є.І. Азімов, Є.С. Полат, О.П. Крюкова, О.І. Руденко-Моргун, М.А. Бовтенко, Л.А. Дунаєва та ін.). У процесі дослідження було встановлено, що ефективно дистанційне навчання іноземних мов повинно будуватися на базі спеціально сконструйованого віртуального мовленнєвого середовища, що включає в себе комплекс електронних освітніх, прикладних, інструментальних та комунікаційних засобів, які уможливають організувати повноцінну навчальну взаємодію як постійно контактуючих, так і розділених відстанню та часом суб'єктів освітнього процесу, з використанням новітніх педагогічних технологій.

Дистанційне навчання сприяє реалізації сучасної освітньої парадигми, невід'ємними компонентами якої є особистісно орієнтоване навчання, індивідуалізація

та диференціація навчальної діяльності, можливість автономного навчання, самоосвіта та саморозвиток студентів [5, с. 76-79].

Аналіз вітчизняної і зарубіжної теорії та практики дистанційного навчання як форми організації освітнього процесу дає змогу визначити його характерні особливості. Серед них: вільний доступ до навчальної інформації, що знаходиться в інформаційно-комп'ютерному навчальному середовищі; гнучкість структури подання знань (забезпечення для студентів права вибору навчального матеріалу різного рівня складності); асинхронність навчання (у процесі навчання викладач і студент працюють за зручним для кожного розкладом); інтернаціональність навчання, можливість експорту та імпорту освітніх послуг; нова роль викладача (він виконує нову роль і функції як консультанта та координатора навчального процесу); комунікативність навчання (постійний або епізодичний суб'єктно-суб'єктний діалог у навчальному процесі з використанням сервісів мережі Інтернет (E-mail, Mailing list, Internet Relay Chat, IP-телефонія та ін.) [6; 7].

Реалізація дистанційного навчання іноземних мов у ВНЗ ставить перед викладачем завдання щодо вивчення та впровадження у навчальний освітній процес інформаційно-комунікаційних технологій, сучасних освітніх та технічних засобів, а також розроблення дистанційних курсів, кожен із яких становить сконструйовану систему навчання в Інтернет-середовищі. Відбір та організація змісту навчання іноземних мов у дистанційному курсі залежить від мети, моделі дистанційного навчання, можливостей програмного забезпечення, компетентності педагогічних кадрів та готовності студентів до взаємодії в мережі.

Існує велика кількість різноманітних спеціальних комп'ютерних програм, які орієнтовані на вивчення іноземних мов у процесі дистанційної форми навчання. Серед них виокремлюють три основні групи:

1. Програми для вивчення розділів системи мови (основна мета таких програм – введення та активізація мовленнєвих форм і структур).
2. Програми, спрямовані на вивчення видів мовленнєвої діяльності.
3. Контрольовальні програми, за допомогою яких здійснюється контроль за рівнем сформованості мовних та мовленнєвих навичок.

Для розроблення курсу дистанційного навчання використовують спеціальне програмне забезпечення у вигляді так званих оболонок, наприклад: LMS (Learning Management System) – система управління навчанням. За соціальним опитування 2016 року в США найбільш популярними стали [Blackboard](#) (33%), [Moodle](#) (19%) і [Canvas](#) (17%)[8].

Зміст і дизайн – взаємозалежні складники дистанційного курсу. Педагогічний дизайн курсу є авторським структуруванням текстів, формуванням системи посилань та взаємозв'язків між поняттями, розділами, вибором інструментарію для реалізації навчального процесу, зовнішнім оформленням та ін. Дистанційний курс є певною системою для взаємодії учасників освітнього процесу. Це освітній веб-сайт, що складається з декількох сторінок – розділів дисципліни, що вивчається, та інших компонентів дистанційного освітнього середовища. Дистанційний курс можна розглядати як систему, що забезпечує дидактичний цикл та складається з низки елементів, таких як: навчально-методичний комплекс (НМК), програмне середовище веб-сайту чи LMS, де він розміщується, набір сервісів Інтернету Web 2.0, які використовуються за необхідності в освітньому процесі, програмне середовище для проведення вебінарів. НМК умовно має такі блоки: I – докомунікативний; II – комунікативний; III – посткомунікативний, які фактично описують повний цикл інформаційної взаємодії суб'єктів комунікації (джерела інформації (загальної і навчальної) – викладач; викладач – студент; студент – джерела навчальної інформації)

[9; 10; 11]. *Особливістю представлення їх характеристики є поєднання процесуальної складової технології (організація освітнього процесу відповідно до поставлених цілей; методи і форми реалізації діяльності) з певним категоріальним каркасом, який використовуємо як інформаційну (теоретичну) підтримку авторського проекту, організовану культурно-обґрунтовану діяльність викладача, що пов'язана з вивченням тенденцій розвитку науково-технічного прогресу, корекцією функціонування педагогічних систем, розрахована на зменшення розриву між наявними результатами педагогічної системи та замовленням суспільства.*

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Ефективність технології проектування навчальної інформації засобами адаптивного підходу до вивчення англійської мови дистанційно у вищому навчальному закладі була перевірена в Житомирському державному університеті імені Івана Франка на фізико-математичному факультеті на III і IV курсах протягом вивчення теми "Software". Експеримент проходив з 20 січня до 24 лютого 2016 та з 24 січня по 13 березня 2017 року – у зимовий період, коли університет не працював з економічних причин. Засобом перевірки було обрано програмне забезпечення системи Moodle. Перед проведенням експерименту було сформульовано припущення, що використання технології проектування навчальної інформації під час вивчення студентами фізико-математичного факультету іноземної мови дистанційно сприятиме успішному її засвоєнню, формуванню у студентів англомовної лексичної і граматичної компетентності [12, с.86-87].

Нами було визначено критерії оцінки лексичної і граматичної компетентності на кожному рівні (антиципації і первинного закріплення, рецептивно-репродуктивному, репродуктивно-продуктивному, креативно-контрольному).

На рівні антиципації і первинного закріплення навчальної інформації відбувається постановка цілей і завдань ціннісних орієнтацій і мотивів щодо формування інформаційної компетентності майбутніх спеціалістів з іноземної мови за професійним спрямуванням. Цей рівень розглядається нами як етап побудови "входження" студентів у новий блок навчальної інформації, їх включення до нового складного процесу професійної соціалізації, набуття нового статусу – ретранслятора набутих знань, а також формування психологічних новоутворень, які пов'язані з професійним становленням, що забезпечує перехід на досягнення особистісного рівня в майбутній професійній діяльності. На цьому етапі відбувається підготовка студентів до сприймання нової навчальної інформації та здійснюється її первинне закріплення.

На рецептивно-репродуктивному рівні експериментальна робота щодо формування інформаційної компетентності полягала в організації умов, спрямованих на подальший і більш глибокий саморозвиток студентів в оволодінні ними навчальною інформацією, формування вміння диференціювати навчальний матеріал і на його основі репродукувати знання шляхом використання і розвитку різних видів мислення у процесі сприймання інформації. Методами технології проектування навчальної інформації на цьому рівні стали: словесні, дедуктивні і репродуктивні методи.

На репродуктивно-продуктивному рівні ми ставили за мету спрямування студентів до подальшого засвоєння навчального матеріалу з іноземної мови та самостійного представлення навчальної інформації. На цьому етапі основним способом підготовки студентів до професійної діяльності стало її моделювання у вигляді драматизації, ділової гри тощо.

Креативно-контрольний рівень передбачає побудову умов для ґрунтовного, глибокого і усвідомленого оволодіння іноземною мовою у вигляді сформованих на

певному рівні знань, умінь і навичок, творчого ставлення студентів до набутих знань, які є досягненням своєрідних вершин творчого становлення і самоактуалізації у формуванні інформаційної компетентності. Методи, що застосовуються на цьому етапі, можна систематизувати на основі прийомів (дій та операцій) отримання зворотного зв'язку в ході формування системи знань, умінь і навичок із фахової дисципліни в ході реалізації авторської технології [12, 74-79].

Для того, щоб підтвердити висунуту гіпотезу в процесі експерименту було вирішено такі завдання:

- 1) визначити початковий рівень лексичної і граматичної компетентності в іноземній мові студентів немовних спеціальностей у межах запропонованої теми;
- 2) провести експериментальне дистанційне навчання із використанням запропонованої технології;
- 3) провести аналіз його результатів.

Експериментальна перевірка включала два зрізи: предекспериментальний та післяекспериментальний. Для проведення експериментальної роботи виділено 2 групи студентів: контрольну (групи 31-32) та експериментальну (3 групи 33-34).

На **I етапі** експерименту *предекспериментальний* зріз виявив, що обидві групи мали приблизно однаковий рівень мовних знань, що було визначено за допомогою порівняння семестрового контролю досягнень студентів методом аналізу навчальної документації.

На **II етапі** експерименту студенти контрольної групи займалися виключно за матеріалами навчального комплексу Oxford English for Information Technology. В експериментальній групі було запропоновано навчання на базі адаптивної технології проектування навчальної інформації з використанням системи Moodle, що давало можливість кожному студенту мати свій власний крок у виконанні завдань. Двічі на тиждень кожен студент експериментальної групи мав змогу особисто спілкуватися з викладачем у режимі on-line та отримувати консультації з приводу виконаних завдань.

У процесі формування професійних знань у студентів було виявлено такі зміни: у мотиваційній сфері з особистісно-внутрішніх до більш професійно орієнтованих, помітне прагнення самовираження і самореалізації в процесі підготовки; відбулося оволодіння студентами специфікою навчальної інформації, розширення педагогічних знань, професійних умінь, набуття методичної грамотності в застосуванні набутих знань; студенти продемонстрували вміння оперувати знаннями з засвоєної навчальної інформації, а також самостійно проектувати навчальну інформацію в різних режимах, залежно від цілей та завдань заняття.

Окреслилася тенденція переходу студентів репродуктивного рівня на конструктивний, яка супроводжувалася проявом бажання та готовності до використання активних форм формування знань, умінь і навичок з іноземної мови, використання різних режимів роботи. Студенти з достатнім рівнем відрізнялися спрямованістю на участь у штучно створених професійно-педагогічних ситуаціях, самореалізацією у формуванні не тільки знань з іноземної мови, але і в проектуванні навчальної інформації, проявили знання згортання, розгортання, кодування та візуалізації навчальної інформації. Вони досить упевнено та успішно набували педагогічного досвіду вирішення професійно-педагогічних завдань та переважно обирали творчі види діяльності під час формування знань з іноземної мови (рольові та ділові ігри, бінарні заняття, диспут, тренінг, мовні проекти).

Показник правильних відповідей студентів контрольних груп свідчить про невміння самостійно здобувати знання та готуватися до занять, неорганізованість, низький рівень зацікавленості в результатах фахової підготовки, що вказує на слабкий

розвиток мотиваційної та вольової сфери. Отже, ці студенти недостатньо готові успішно здійснювати професійно-проектувальну діяльність дистанційно.

На завершення формувального етапу експерименту якість знань студентів контрольних груп після виконання творчих завдань з іноземної мови становила 67,4 %, у той час як експериментальних груп – 86,9%.

Результати експериментального дослідження підтвердили ефективність розробленої технології на рівні когнітивно-інформаційного компонента: відповідні показники досліджуваної сфери підвищилися на 19,5%.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Теоретичне обґрунтування адаптивного підходу як засобу наближення навчальної інформації та інтелектуально-змістових можливостей суб'єктів дистанційної комунікації (навчальна інформація – викладач; викладач – студент; студент – навчальна інформація) покладено в основу розроблення авторської технології, упровадження якої спрямоване на підвищення рівня інформаційно зорієнтованої компетентності учасників інформаційної взаємодії (викладач – канал зв'язку, LMS (Learning Management System) – студент/и). Науковий зміст запропонованої технології визначається тим, що, з одного боку, вона є таким проектом навчального процесу, в основу якого покладено спеціально розроблену структуру й регульований державними документами у сфері освіти зміст, з іншого, – через її застосування викладачі впроваджують побудовані з урахуванням розвитку інтелектуальних можливостей студентів гнучкі алгоритми, які враховують попереднє проектування навчального процесу й не усувають можливості реалізації педагогічного експерименту, спрямованого на досягнення високого рівня якості освіти.

Реалізація технології засвідчила, що її оптимальний характер визначається поєднанням технологічного та комунікативного підходів до її розроблення. Експериментально підтверджено ефективність авторської технології. Відбулися суттєві зміни в ціле-мотиваційній сфері учасників комунікації (викладач, студент). Рівень сформованості знань та пов'язаних з ними вмінь студентів експериментальних груп випереджає відповідний рівень у контрольних групах і суттєво зростає порівняно з вихідним рівнем.

На основі результатів дослідження представлено рекомендації для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів вищих навчальних закладів щодо впровадження технології проектування навчальної інформації в процес професійно-педагогічної діяльності. Акцентовано увагу на можливості вдосконалення професійно-педагогічної підготовки викладача вищого навчального закладу в зазначеному напрямі шляхом актуалізації проблем проектування навчальної інформації в ході методичної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- [1] Закон України "Про вищу освіту", *Педагогіка і психологія професійної освіти*, №1, с.9-52, 2000.
- [2] С. Ніколаєнко, "Забезпечення якості вищої освіти – важлива умова інноваційного розвитку держави і суспільства", *Освіта України*, №16-17, с.4, 2007.
- [3] А. Марон, Л. Монахова, "Ведущие тенденции развития андрогических исследований", *Академический вестник Института образования взрослых Российской академии образования Человек и образование*, №1, с.32-39, 2001.
- [4] S.A. Duarte, L.A. Escobar, "Using Adapted Material and its Impact on University Students' Motivation" *PROFILE*, Volume 9, Issue 1, pp. 63-87, 2008.
- [5] Л. Зенина, Н. Каменова, "Обучение студентов деловой переписке на английском языке", *Открытое образование*, № 6, с.76-79, 2013.

- [6] M.N. Lamy, "What influences reflective interaction in distance peer learning? Evidence from four long-term learners of French", *Open Learning 18.1*, pp. 39-60, 2003.
- [7] M. Mollering, "Computer mediated communication: Learning German online in Australia", *ReCall 12.1*, pp.27- 34, 2000.
- [8] Вікіпедія [Електронний ресурс]. Доступно:
https://en.wikipedia.org/wiki/Learning_management_system.
Дата звернення : Серп. 29, 2017.
- [9] M. Moore, "Theory of transactional distance. Theoretical principles of distance education", *New York, Routledge*, pp.22-28, 1993.
- [10] B. Robinson "Innovation in open and distance learning: Some lessons from experience and research", *London, Kogan Page*, pp.15-26, 2001.
- [11] M. Selman "Distance education materials: A report from students and teachers", *TEL Talk 18.1*, pp. 190-191, 2005.
- [12] О. Кравець, "Технологія проектування навчальної інформації в професійно-педагогічній діяльності викладача вищого навчального закладу", монографія, Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, Житомир, с. 246, 2015.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ ПРОЕКТИРОВАНИЯ УЧЕБНОЙ ИНФОРМАЦИИ В ХОДЕ ДИСТАНЦИОННОГО ИЗУЧЕНИЯ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА В ВУЗЕ НА НЕСПЕЦИАЛЬНЫХ ФАКУЛЬТЕТАХ

Кравец Елена Евгеньевна

кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранных языков и новейших технологий обучения
Житомирский государственный университет имени Ивана Франка, Житомир, Украина
elenakrawets@gmail.com

Свириденко Ирина Николаевна

кандидат педагогических наук, доцент кафедры иностранных языков и новейших технологий обучения
Житомирский государственный университет имени Ивана Франка, Житомир, Украина
ORCID ID 0000-0002-9186-4001
sviridenkoin@gmail.com

Аннотация. В статье предложена технология проектирования учебной информации в процессе дистанционного изучения иностранных языков на нефилологических факультетах. Данная технология характеризуется - ориентированным обучением, персонализацией и дифференциацией педагогической деятельности. Авторы анализируют концепцию адаптивного подхода к дистанционному обучению как мотивационного фактора в изучении иностранных языков. Проанализированы результаты экспериментальной проверки результативности применения технологии проектирования учебной информации на занятиях по иностранному языку профессиональной направленности, обоснованно базовый критерий оценки результативного информационного продукта - информационно ориентированной компетентности владения иноязычной профессиональной лексикой.

Ключевые слова: образовательная информация, проектирование учебной информации, дистанционное образование.

THE USE OF PROJECTING EDUCATIONAL INFORMATION TECHNOLOGY IN THE COURSE OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING AT NON-PHILOLOGICAL FACULTIES IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

Kravets Olena Evgenivna

PhD (pedagogical sciences), associate professor
Zhytomyr State Ivan Franko University, Zhytomyr, Ukraine
elenakrawets@gmail.com

Sviridenko Iryna Mykolaivna

PhD (pedagogical sciences), associate professor

THE USE OF PROJECTING EDUCATIONAL INFORMATION TECHNOLOGY IN THE COURSE OF FOREIGN LANGUAGE LEARNING AT NON-PHILOLOGICAL FACULTIES IN HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS

Abstract. The article substantiates the view that the intensification of information flows as one of the main factors entering the world in the era of the global information society actualizes the problem of the organization of educational information space in the classroom for foreign language in high educational institutions. The authors have proposed the technology of designing of educational information in distance foreign languages teaching at non-philological faculties. The article analyzes the experimental results verification of the technological effectiveness used in the learning content design in a foreign language for professional purposes classroom, reasonably basic criterion of effective informational product – information-oriented competence.

Key words: educational information, projecting of educational information, distance education

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

- [1] The Law of Ukraine "About Higher Education", Pedagogics and Psychology of Professional Education, №1, s.9-52, 2000. (in Ukrainian)
- [2] S. Nikolaenko, "The Quality Assurance in Higher Education – an Important Condition for Innovative Development of the State and Society," Education of Ukraine №16-17, s.4, 2007. (in Ukrainian)
- [3] A. Maron, L. Monahova, "Major Trends in the Development Androgenic Research", Academic Bulletin of the Institute of Adult Education of Russian, Academy of Education, People and Education, №1, s.32-39, 2001. (in Russian)
- [4] S.A. Duarte, L.A. Escobar, "Using Adapted Material and its Impact on University Students' Motivation" *PROFILE*, Volume 9, Issue 1, pp. 63-87, 2008. (in English)
- [5] L. Zenina, N. Kameneva, "Teaching Students Business Correspondence in English", *Open Education*, № 6, s.76-79, 2013. (in Russian)
- [6] M.N. Lamy, "What Influences Reflective Interaction in Distancepeer Learning? Evidence from four long-term learners of French", *Open Learning 18.1*, pp. 39-60, 2003. (in English)
- [7] M. Mollering, "Computer Mediated Communication: Learning German online in Australia", *ReCall 12.1*, pp.27- 34, 2000. (in English)
- [8] Learning management system. (b.d.). Retrieved from en.wikipedia.org /: https://en.wikipedia.org/wiki/Learning_management_system .Data zvernennia : Serp. 29, 2017. (in Ukrainian)
- [9] M. Moore, "Theory of Transactional Distance. Theoretical Principles of Distance Education", *New York, Routledge*, pp.22-28, 1993. (in English)
- [10] B. Robinson "Innovation in Open and Distance Learning: Some Lessons from Experience and Research", *London, Kogan Page*, pp.15-26, 2001. (in English)
- [11] M. Selman "Distance Education Materials: A Report from Students and Teachers", *TEL Talk 18.1*, pp. 190-191, 2005. (in English)
- [12] O.E. Kravets, "Technology of Projecting Educational Information in the Course of Professional and Pedagogical Activity of Higher School Teachers". – Manuscript, Vyd-vo ZhDU im. I. Franka, Zhytomyr, s. 246, 2015. (in Ukrainian)